

[Poul Schlüter.]

erklære tilfredshed med den tyske regerings initiativer til at søge skabt bedre kontakt både med Polen og med Sovjetunionen. Der er tidligere fra tysk side givet klare erklæringer om, at Tyskland ikke på nogen måde kunne forestille sig at etablere grænseændringer i Europa gennem magtanvendelse. Her er altså slet ingen uklarhed. Alligevel tror jeg, at det ville være nyttigt, hvis forhandlingerne i Warszawa og i Moskva kunne føre til, at man fik almindelige erklæringer om afkald på magtanvendelse, ikke mindst fordi begge de to tyske stater står uden for De Forenede Nationer.

På den anden side er det næppe realistisk at forestille sig, at man får en løsning af Tysklandsspørgsmålet uden en direkte kontakt mellem Vesttyskland og Østtyskland. Jeg tror, at denne kontakt kan skabes og vil blive skabt uden en forlods de jure anerkendelse af Østtyskland som den nødvendige forudsætning. Vi hilser med glæde, at Bonneregeringen nu har erklæret sig rede til et første møde mellem de to tyske regeringschefer i marts måned; nu kan vi blot håbe, at dette møde bliver gennemført og ikke udvikler sig til blot at være et propäandasceneri.

Spørgsmålet om den direkte genforening kan næppe være det akutte tema. Det, det nu drejer sig om, må være at skabe en bedre forståelse direkte mellem de to tyske stater og at skabe et begyndende interessefællesskab. Jeg tror, det allerede har sin store betydning, at der har udviklet sig en endog særdeles omfattende samhandel mellem de to Tysklænde. Fra Danmarks side kan vi sikkert ikke gøre andet nyttigt end at forholde os afventende. Der skal ikke være tvivl om, at vi håber, kontakten mellem de to tyske regeringer vil føre til succes, også for vor egen skyld, fordi denne succes er en forudsætning for videre afspænding i vor del af verden.

Her melder sig naturligvis spørgsmålet om sikkerhedskonferencen i Europa. Det blev klart udtrykt i regeringens tiltrædelseserklæring, at den danske regering er tilhænger af og arbejder for en sikkerhedskonferencé. Naturligvis kan det ikke nytte at tro, at alle problemer med ét slag skulle kunne løses, blot de øst- og vesteuropæiske regeringer traf sammen, end ikke selv om

konferencen var meget grundigt forberedt. Vi må regne med, at Sovjetunionen ikke på dette tidspunkt er rede til at gennemføre reduktioner af troppekonzentrationerne i Centraleuropa. Det må være målet for os, men vi har ikke grundlag for at tro, at en ændring i den militære balance eller en egentlig afmilitarisering vil kunne finde sted i en nærmere fremtid. Derfor må man naturligvis på en sådan eller på sådanne sikkerhedskonferencer vælge andre emner.

Hr. Per Hækkerup mente, at regeringens politik omkring sikkerhedskonferencerne var uklar. Det kan jeg nu egentlig ikke se. Der er ikke i dette øjeblik noget entydigt eller klart tema, nogen har samlet sig om. Vi har erklæringen fra Warszawapagtlandenes møde; vi har erklæringen, som sluttede NATO-ministrenes møde for nylig. Man må prøve ud af dette at skabe en dagsorden. Jeg har ikke noget imod, at man drøfter økonomiske områder, at man drøfter tekniske eller videnskabelige områder, men vi må jo se i øjnene, at vi kan ikke holde den konference alene. Den dagsorden, man skal skabe, må alle landene tilslutte sig. Og her må vi nok erkende, at de større europæiske lande får en afgørende indflydelse. Det er vel egentlig ikke urimeligt. Vi har naturligvis De Forenede Nationers økonomiske Kommission for Europa, men alligevel tror jeg — og det tror jeg også hr. Per Hækkerup vil være enig i — det vil være nyttigt, om også økonomiske emner af enhver art tages op på et direkte, mangenationalt møde mellem europæiske stater på højt niveau.

Jeg tror i og for sig ikke, den europæiske sikkerhedskonferencé kan etableres, før vi er kommet et stykke med de konferencer, som nu skal finde sted imellem de to tyske regeringschefer, og jeg tror, det ville være nyttigt, hvis man kunne nå til et resultat i de drøftelser om Berlins status, som de fire stormagter nu skal i gang med.

Udenrigsministeren fremsatte en erklæring i sin tale om det politisk-økonomiske samarbejde i Europa, og den kan jeg tilslutte mig. Vi skal jo ikke i dag føre en markedsdebat, men jeg synes da gerne, det må blive sagt, at der fra min gruppes side er stor tilfredshed med, at Nordekorhandlingerne nu er afsluttet med et lykkeligt resultat. Det skal føjes til, at målsætningen